

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 27.10.2012

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Antické písemnictví – Řím: úvod a první dvě období

Klíčová slova: Antika, Řím, antické písemnictví, archaické a zlaté období, antická úsloví

Anotace: Prezentace přibližuje oblast antického písemnictví, konkrétně jeho římskou část. Po obecném úvodu se žáci seznámí s prvním a druhým obdobím vývoje, novou komedií a nakonec i výběrem známých antických úsloví.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

Antické písennictví

Literatura starověkého Řecka a Říma

Římská kultura

- Římská říše jako celek trvala od 8. stol. př.n.l. – 5. stol. n.l.
- Umělecká literatura vznikala až od 3. stol. př.n.l.

Jaká pověst se váže k založení Říma?

3 velká období:

1. archaické: 3. – 1. stol. př.n.l.
2. klasické (zlaté): 1. stol. př.n.l. – počátek n.l.
3. stříbrné: 1. – 5. stol. n.l.

Římské koloseum

Mapa římské říše

Řím – o literatuře obecně

- Prostřednictvím Říma se **vzdělanost** (z velké části přejatá z Řecka) **rozšířila** do celé Evropy
- Zpočátku pouze **překlady a přejímání** literatury Řeků
 - **Řekové** – inteligentní, citliví umělci
 - **Římané** – bojovníci, technici, stavitelé, analytičtí umělci

Počítačová rekonstrukce antického Říma

Řím – archaické období

- 3. – 1. stol. př.n.l.
- Překlady z řečtiny, zpřístupňování řecké kultury římskému obyvatelstvu, rozvíjení eposů
- Římská komedie – čerpala z řecké helenistické „nové komedie“

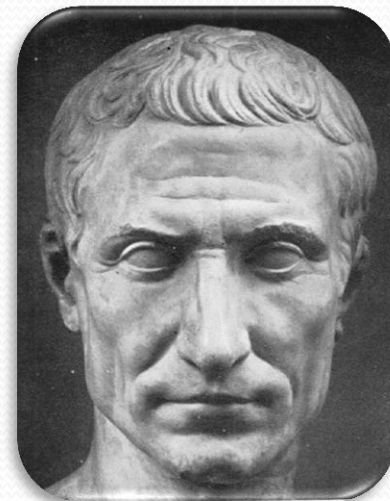
• Titus Maccius Plautus – Komedie o hrnci

- Prostředí nižší vrstvy
- o lakomci, který se bojí, že přijde o své zlato – nakonec o něj přijde a získá zpět díky lsti mladíka, který se tak chce ucházet o ruku jeho dcery
- Inspiroval Moliéra pro jeho hru **Lakomec**

Řím – zlaté (klasické) období

- 1. stol. př.n.l. – počátek n.l.
 - opět navazuje na řecký helenismus
 - Rozvoj **poezie a prózy**
- Řečnictví – **Cicero** (*Dvě rozmluvy*)
 - Histor. liter. – **Gaius Julius Caesar**, velká osobnost, císař, memoárová tvorba (*Zápisky o válce galské*)
 - Lyrika – **Gaius Valerius Catullus**, psal milostnou poezii a satirické epigramy (*Knihy veršů* – 3 části)
 - Období 3 velice významných básníků:
 - **Ovidius, Vergilius a Horatius** (dílo Ódy)

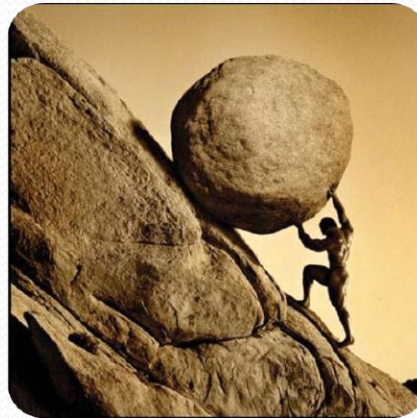
Antická úsloví

Doplňte a vysvětlete následující antická úsloví:

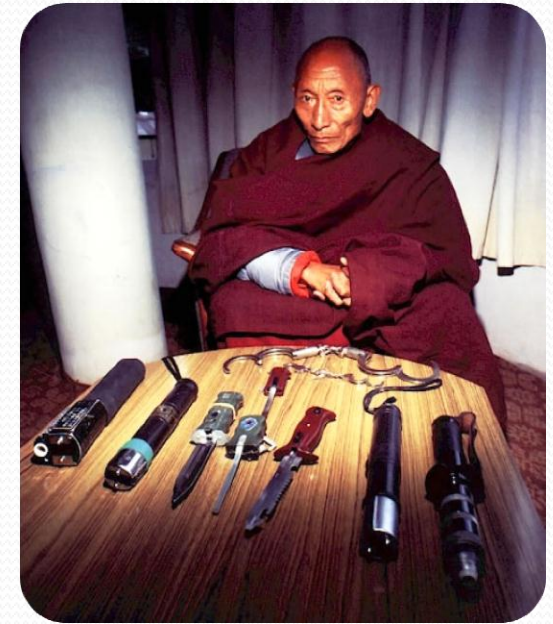

Je to jeho Achillova pata

Elektrín komplex
Oidipův komplex

sisyfovská práce

Tantalova muka

Zdroje obrázků:

- <http://www.wearetibet.org/images/PaldonGyatsoWithTortureInstruments.jpg>
- http://tech.ihned.cz/attachment.php/13400340/aio3BCD7GIJLOjIPbcdeqrzo1TUw2Rm/Rome-reborn-image_2.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/95/Tito_Maccio_Plauto.jpg/220px-Tito_Maccio_Plauto.jpg
- <http://blogs.artinfo.com/secrethistoryofart/files/2012/07/juliuscaesar.jpg>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b2/Catull_Sirmione.jpg/220px-Catull_Sirmione.jpg
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vergilius.jpg>
- <http://suptg.thisisnotatrueending.com/archive/6422623/images/1256454661121.jpg>
- <http://www.ocojimjde.cz/stale-bojujeme-za-k2o-bez-ods-ale-je-sisyfovskaprace>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/86/Detail_of_Achilles_thniskon.JPG/220px-Detail_of_Achilles_thniskon.JPG
- <http://www.andreixuereb.com/wp-content/uploads/2012/01/oedipus-complex.png>
- <http://www.wearetibet.org/images/PaldonGyatsoWithTortureInstruments.jpg>